

ИСЛОМ КАРИМОВ ХОТИРАСИГА ҲУРМАТ КЎРСАТИЛДИ

30 январь — Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти ИслОм Каримов таваллуд топган кун. Ҳар йили бу санани нишонлаш, марҳумни хотирлаш эзгу анъанага айланган.

Президент Шавкат Мирзиёев шу куни Тошкент шаҳридаги ИслОм Каримов ҳайкали пойига гулчамбар қўйиб, Биринчи Президентимиз хотирасига ҳурмат кўрсатди.

Қуръон оятлари тиловат қилинди. ИслОм Каримовнинг эзгу ишлари, олижаноб инсоний фазилатлари ёдга олинди.

Маросимда Президент Администрацияси, парламент палаталари ва ҳукумат аъзолари, илм-фан ва маданият намоёндалари, зиёлилар, пойтахт жамоатчилиги иштирок этди.

ИслОм Каримов туғилиб ўсган ва мангу ором топган Самарқанд шаҳрида ҳам халқимизнинг буюқ фарзанди таваллуд куни кенг нишонланди. Жамоатчилик вакиллари шаҳардаги ИслОм Каримов мақбара-мажмуасини зиёрат қилди. Қуръон тиловат қилинди.

Шундан сўнг Регистон майдони яқинида ўрнатилган ИслОм Каримов ҳайкали пойига гуллар қўйилди.

Қарши шаҳрида ҳам буюқ йўлбошчимиз ҳайкали пойи гулларга бурканди.

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида Биринчи Президентимиз таваллуд кунига бағишланган маданий-маърифий тадбирлар, хотира кечалари ўтказилди.

ДУНЁНИГОҲИ

УМУМИЙ ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА ЯҚИН ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон ва Корея Республикаси Президентларининг видеоконференция шаклида ўтказган учрашуви халқаро экспертлар, таҳлилчилар ва оммавий ахборот воситалари диққат марказида бўлиб турибди. Хусусан, дунёнинг бир қатор нуфузли ОАВда ушбу анжуман давомида эришилган қилишувлар тўғрисида янгилликлар ва таҳлилий материаллар чоп этилди.

Хусусан, Корея Республикасининг энг йирик **“Yonhap News”** ахборот агентлиги ўқувчилар эътиборини давлат раҳбарларининг икки томонлама эркин савдо шартномаси бўйича музокаралар бошланиши тўғрисидаги баёнотида қаратди. Оммавий ахборот воситасида Жанубий Кореянинг Савдо, саноат ва энергетика вазирлиги маълумотларига таяниб, ушбу қадам мамлакатнинг дунёда глобал протекционизм кучайиб бораётган бир пайтда ўз савдо портфелини диверсификация қилиш борасидаги саъй-ҳаракатларига мос келиши қайд этилган.

Таъкидланишича, икки давлат ўртасидаги товар айланиши ўсиб бормоқда. Сеул, шунингдек, Тошкентдан Корея Республикасининг Марказий Осиёда инфратузилма лойиҳаларини амалга оширишга интилаётган корхоналарини қўллаб-қувватлашни сўраган. Томонлар глобал пандемияга қарамай, видеоконференциялар орқали иқтисодий алмашинуви кенгайтириш бўйича саъй-ҳаракатларини давом эттириш тарафдори эканлигини билдиришган.

Ўтган йили Президент Мун Чже Иннинг Ўзбекистонга ташрифи доирасида томонлар солиқни сақлаш ва тиббиёт, илм-фан ҳамда технологиялар, давлат бошқаруви каби соҳаларда яқиндан ҳамкорлик қилишга келишиб олгандилар, дея хулоса қилади ахборот агентлиги.

ҲИКМАТ

Адаб кичик ёшлиқларни улуғлар дуосига сазовор этар.

ЎЗБЕКИСТОН — ИСЛОМ ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ ТАМАДДУНИ БЕШИГИ

Мамлакатимизда диний-маърифий соҳани ривожлантириш, муқаддас динимизни, юртимиздан етишиб чиққан улаомларимизнинг ҳаёти ва бой маънавий меросини ўрганиш, тарихий обидаларни асраб-авайлашга ҳамда зиёрат туризмининг ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Акс садо

Тарихда аждодларимизнинг илм-маърифатга, фан тараққиётига қўшган илмий меҳнатлари сабаб Шарқнинг биринчи Ренессанси IX — XII асрлар ва иккинчи Ренессанси XIV — XVI асрларда вужудга келган. Бу Шарқнинг уйғониш даври, деб таърифланган ва умумбашариёт томонидан эътироф этилган тарихий ҳақиқат. Бугун дунё нигоҳида “Ўзбекистон” дейилганда, аввало, бу юрда туғилиб, дунё илм-фани тараққиётига катта хизмат қўшган буюқ аллома-

лар — Имом Бухорий, Имом Термизий, Насафий, Махмуд Замахшарий, Имом Мотуридий, Бурҳониддин Марғиноний каби жаҳон цивилизацияси тамаддунига ўзларининг муносиб хиссасини қўшган минглаб аждодларимиз номи ёдга келади.

Бугун дунёнинг маънавий хазинаси бўлган кутубхона фондлари асосини аждодларимиз томонидан тасниф этилган асарлар ташкил қилаётгани ҳам айни ҳақиқат. Давлат раҳбари томонидан

юртимиз алломаларига мансуб бир саҳифа ёзма ҳужжат ёки асар бўлса ҳам юртва олиб келиш лозимлиги таъкидланди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ўзбекистондаги ИслОм цивилизацияси марказига бир неча бор ташриф буюриб, унинг қурилиши, ишлатилган безаклари, ташки ва ички мазмунини бойитиш тўғрисида ўз фикр ва таклифларини бериб ўтди. Хусусан, “Ҳамма ўз тарихини улуғлайди. Лекин бизнинг юртимиздагидек бой ўтмиш, боболаримиздек буюқ алломалар ҳеч қаерда йўқ. Бу меросни чуқур ўрганишимиз, халқимизга, дунёга етказиш билишимиз керак. Бу марказга келган одам улкан меросимиз ҳақида тўла тасаввурга эга бўлиши, катта маънавият олиб кетиши зарур”, деган эди.

ЁШЛАР ВА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Ўзбекистонда уларнинг салоҳиятини бирлаштириш ҳолати қандай?

Давлатимиз раҳбари деярли ҳар бир чиқишида, аҳоли билан мулоқотида ёшлар масаласига алоҳида эътибор қаратади. Уларнинг мамлакатимиз бугуни ва келажагида тутган муҳим ўрнига ургу беради. Бинобарин, юртимизда навқирон авлод вакиллариининг замонавий билимларни эгаллашлари, “ноу-хау”лар билан ҳамнафас қадам ташлашлари учун барча шароит яратилмоқда. Ўзига ишонган, интилувчан, илмга ташна ўғил-қизлар учун “социал лифт”, меритократия тамойиллари ҳаётга самарали татбиқ этилган. Чунки тараққий этган мамлакатларда ялпи ички маҳсулотнинг 50 фоизидан ортиги “билимлар иқтисодиёти” ҳисобидан, яъни инновациялар ва юқори малакали кадрлар томонидан яратилаётганидан кўпчиликнинг хабари бор.

Долзарб мавзу

Ўтган йил декабрь ойида бўлган Ёшлар форумида Президент томонидан бу борада муҳим тақлифлар илғари сурилгани ҳам бежиз эмас. Олий Мажлис ҳамда халқимизга йўланган Мурожаатномада эса “биз ислохотларимиз кўлами ва самарасини янада оширишда ҳар томонлама етук, замонавий билим ва ҳунарларни пухта

эгаллаган, азму шижоатли, ташаббускор ёшларимизга таянамиз” дея таъкидлади.

Жорий йил — “Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили” деб эълон қилинди. Бу ўтган йилларда жамиятнинг интеллектуал ва инновацион салоҳиятини юксалтириш йўлида бош-

ланган прогрессив ислохотларнинг мантикий давомидир, десак, муболага бўлмайди.

Мақсуд долзарб йўналишдаги мақсадларга эришишда ахборот-коммуникация технологияларини жадал ривожлантириш, соҳа билан машғул контингентни кўпайтириш, шубҳасиз, муҳим аҳамият касб этади.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги айнан шу мезонлар асосида

ХАЛҚАРО ТАҚҚОСЛАШ ДАСТУРИ

Ўзбекистонга нима беради?

Бугун мамлакатимиз тараққиётининг янги босқичида халқаро ҳамжамият эътирофига сазовор бўлган шиддатли ислохотлар, тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Уларнинг муҳим йўналиши сифатида Ўзбекистон бўйича статистик маълумотлар очиқлигини таъминлаш ҳамда халқаро статистика ташкилотлари билан ҳамкорликни кенгайтиришга алоҳида эътибор берилган.

Бугуннинг гапи

Айтиш жоиз, ҳозир бизда жами 16 та халқаро статистика ташкилоти билан ахборот алмашинуви йўлга қўйилган. Хусусан, 2018 йилнинг май ойидан бошлаб, Ўзбекистон Республикаси Халқаро валюта жамғармасининг кенгайтирилган маълумотларни тарқатишнинг умумий тизимида 24 та йўналиш бўйича 422 турдаги макроиқтисодий, молиявий ва ижтимоий статистик кўрсаткичлар тўпламлари эълон қилиб келинаётир. Шунингдек, Давлат статистика қўмитаси томонидан мамлакатимизнинг яна бир муҳим халқаро тадбир — БМТнинг “Халқаро таққослаш дастури — 2021”да муносиб

қатнашишини таъминлаш бўйича кенг кўламли чора-тадбирлар қўйилган.

Хўш, ушбу Халқаро таққослаш дастури (ХТД) бизга нима беради? Унинг фойдаси нималарда акс этади? Қуйида шулар ҳусусида фикр юрита-

миз.

Аввало, унинг аҳамияти шундаки, бу орқали мамлакатимиз БМТнинг статистика соҳаси бўйича кенг қамровли ва муҳим глобал дастурида илк бор расман иштирок этмоқда.

Халқаро таққослаш дастури — дунёнинг деярли барча давлатлари қатнашадиган халқаро статистик дасту-

р бўлиб, унинг доирасида валюталар харид қобилияти паритети, ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ва унинг таркибий қисмларини халқаро даражада ҳамда мамлакатлараро таққослаш ишлари амалга оширилади.

Халқаро таққослашлар тарихига назар ташлайдиган бўлсак, мамлакатлар иқтисодиётини солиштириш ишлари илк бор Европа иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти доирасида 1950 ва 1954 йилларда ўтказилган. Ўз навбатида, бугунги кунда Халқаро таққослаш дастурининг дастлабки шакли — “Халқаро таққослаш лойиҳаси”, яъни валюта харид қобилияти паритетига асосланган миллий ҳисоб тизимлари кўрсаткичларини ўлған таққослаш тизими тўғал асрининг 60-йиллари охирида БМТнинг Иқтисодий ва ижтимоий кенгаши қарорига асосан ишлаб чиқилган.

биз қанча зарур вазифаларни белгилаб олди. Уларнинг ижросини таъминлаш эса қатъий назоратда. Бу йўлда вазирлик ҳамда унинг тизим ташкилотларида фаолият юритаётган 28 мингдан зиёд ходимлар аҳил жамоа бўлиб ўзаро жиқлашган. Уларнинг 25 фоизини 30 ёшгача бўлган йигит-қиз ташкил этса, 56 нафари чет эл олий ўқув юрталарини татомлаган кадрлардир.

Хўш, улар нима билан банд?

Бир миллион дастурчи — тараққиёт ниҳоллари

Навқирон авлод ва масъуллар ўртасида тўғридан-тўғри мулоқот ўрнатишга хизмат қилувчи “Ёшлар

муружаати” электрон платформасини яратиш устида ишлар олиб бориляпти. У ўғил-қизларнинг илм олишлари, касб-ҳунарли бўлишларини, қисқача айтганда, ҳаётда ўз ўринларини топишлари учун яқин кўмакчи бўлади.

Мақсуд йўналишнинг мантқиқий давоми сифатида ўсиб келаётган авлодни АКТ соҳасига янада қизиқтириш, уларнинг бу борадаги билим ва кўникмаларини ошириш мақсадида жорий йилда 100 дан зиёд шаҳар ва туманларда Рақамли технологиялар ўқув марказлари очилади. Шу билан бир қаторда, ушбу йўналишга оид илмий изланишларини давом эттиришларини таъминлаш, янада кенгайтириш учун Тошкент вилоятида Ахборот технологиялари университети филиали ҳамда барча ҳудудда техникумлар фаолияти йўлга қўйилади.

УМУМИЙ ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА ЯҚИН ҲАМКОРЛИК

«KBS World Radio» (Жанубий Корея) халқаро радиостанцияси қайд этишча, Президентлар Мун Чже Ин ва Шавкат Мирзиёев музокаралари натижаларига қўра тайёрлов жараёнларининг бошланиши эълон қилинган икки томонлама келишув Корея учун Корея яриморли-

дан шимолда жойлашган ўндан ортқ мамлакатлар билан иқтисодий ва сиёсий алоқаларни мустаҳкамлашга қаратилган дипломатик ташаббус — Сеулнинг Янги шимолий сиёсати доирасидаги ҳамкор давлат билан савдони эркинлаштириш бўйича имзоланадиган дастлабки ҳужжат бўлади. Радиостанция Жанубий Корея раҳбари маъмурияти маълумотиغا таянган ҳолда икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар Мун Чже Иннинг Тошкентга 2019 йил апрелидаги ташрифи чоғида алоҳида стратегик ҳамкорлик даражасига кўтарилганидан буён изчил ривожланиб бораётганини хабар қилган.

Қўтбада юз бераётган сиёсий ва иқтимоий-иқтисодий жараёнларни ёритишга ихтисослашган «Eurasia Daily» (Россия) ахборот агентлиги икки давлат раҳбарлари ўртасидаги музокаралар натижаларига оид маълумот келтирган. Унга қўра, Ўзбекистон ва Корея Республикаси умумий қиймати 3,4 миллиард долларга тенг бўлган 55 та лойиҳани амалга оширишга ҳозирлик кўрмоқда.

Материалда таъкидланишича, пандемияга қарамай, томонлар ўртасидаги ҳамкорлик ривожланиб бормоқда. Қийин шaroитда йирик инвестиция ва савдо лойиҳаларини амалга ошириш таъминланди, ҳамкорликда янги объектлар ишга туширилди. Президентлар таълим соҳасидаги алоқалар масалаларига ҳам тўхталиб ўтилар, томонлар Жанубий Кореянинг етакчи университетлари филиаллари ва Ўзбекистон ҳудудларида касбий тайёргарлик бўйича қўшма марказлар сони кўпайиб бораётганини мамнуният билан қайд этдилар. Бу йил Ўзбекистонда корейлик сармоядорлар иштирокидаги лойиҳалар доирасида умумий ҳажми 400 миллион долларга тенг инвестициялар ўзлаштирилиши кутилмоқда, дея хулоса қилади ОАВ.

Киргизистоннинг «Кабар» миллий ахборот агентлиги хабар беришича, анжуманда юқори технологик соҳаларда, жумладан энергетика, нефть-газ, кимё ва нефть-кимё, фармацевтика, қайта ишлаш саноати, қишлоқ ҳўжалиги, инфратузилмани модернизация қилиш, транспорт ва логистика, туризм ва кўплаб бошқа тармоқларда ҳамкорликда қўшма лойиҳаларни амалга оширишга келишиб олинди.

Саммит якунида «Тўртинчи саноат иқтилоби»га қўмақлашиш мақсадида рақамлаштириш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида меморандум, EDCF билан ҳамкорлик бўйича уч йилга мўлжалланган 1 миллиард долларлик дастурни амалга ошириш бўйича битим, замонавий кўп тармоқли клиника ва лойиҳавий институт — Кимёвий технологиялар марказини қуриш лойиҳалари бўйича битимлар имзоланди.

Шу билан бирга, бўлажак олий даражадаги табдирлар режаси ҳам қўриб чиқилди. Президент Мун Чже Ин Президент Шавкат Мирзиёевга ўзи учун қўлай бўлган вақтда Корея Республикасига ташриф билан келиш тўғрисидаги таклифини тасдиқлади, дейилади «Кабар» ахборот агентлиги хабарига.

«Регнум» (Россия) ахборот агентлигининг қайд этишича, икки мамлакат раҳбарларининг учрашуви Мун Чже Иннинг Ўзбекистонга ташрифидан бир йил тўққиз ой ўтган бўлиб ўтди. Корея Республикаси Президенти томонлар Евроосиёнинг умумий равнақи йўлида яқиндан ҳамкорлик қилишга умид билдирди. Ўзбекистон Президенти Сеулнинг Корея яриморлидаги вазиятини тинч йўл билан ҳал этиш борасида

даги саъй-ҳаракатларини доимо қўллаб-қувватлашини таъкидлади, дейилади агентлик хабарига.

Фазлиддин АБИЛОВ
(«Халқ сўзи») тайёрлади.

ЎЗБЕКИСТОН — ИСЛОМ ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ ТАМАДДУНИ БЕШИГИ

Дарҳақиқат, ушбу марказ уйғониш даврлари, аж- додлар илм-маърифати, азалий қадриятларимизни келажак билан боғловчи юксак илмий кўприк ва- зифасини бажаради. Ислom дини билан боғлиқ бой ва ноёб мерос- ни илмий асосда ҳар томонлама чўқур ўрганиш, юртимиздан етишиб чиққан буюк аллома ва мутафак- кирларнинг ҳаёти ҳамда илмий- ижодий фаолияти ҳақида яхлит та- саввур уйғотиш, улар билан халқимиз ва жаҳон жамоатчили- гини кенг таништириш, халқаро миқёсда динлараро ҳамда цивили- зациялараро мулоқотни йўлга қўйиш, ҳаҳолатга қарши маърифат билан курашиш марказнинг асосий мақсадлари ҳисобланади.

Юртбошимиз таъбири билан айтганда: “Бу марказ асрлар да- вомида халқимизга хизмат қи- лади, унинг ҳар бир нақши тарихга муҳрланади”.

Ислom илм-фани тараққиёти ва ривожига улкан ҳисса қўшган кўплаб буюк ватандошларимиз

бор. Уларни бутун дунё мусулмон олами “Мусулмонлар фаҳри” деб эътироф этишади ва бу билан ҳақли равишда гурурланадилар, ҳатто баъзи хорижий олимлар ўз манбаларида юртимиздан етишиб

кенг тарғиб қилишдан иборат. Ўзбекистонга ташриф буюрган меҳмон ва сайёҳлар Самарқанд, Бухоро, Хива, Тошкент, Кеш, Насаф, Термиз, Андижон, Марғилон, Кармана, Қўқон сингари шаҳарла-

“Бу марказ асрлар давомида халқимизга хизмат қилади, унинг ҳар бир нақши тарихга муҳрланади.”

чиққан алломаларни ўзларидан чиқ- қанини айтиб фахрланишини ҳам кўриш мумкин.

Марказнинг асосий вазифала- ри ҳам бу буюк алломаларимиз- нинг беназир меросини илмий асосда чўқур тадқиқ этиш, улар- нинг илмий-маънавий жасорати, улўф инсоний фазилатларини

римизда қадимда бунёд этилган ёдгорлик мажмуалари, муқаддас қадамжолар макетларини ҳам мар- казда кўриш имкониятига эга бўла- ди. Бу юртимизнинг муқаддас та- рихи, юксак маданияти ва буюк ал- ломаларимизнинг ислom цивилиза- цияси тамаддуни ривожига қўшган ҳиссасини яққол кўрсатиб беради.

ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИГА «МОНИТОРИНГ ТАШРИФЛАРИ» АМАЛГА ОШИРИЛЯПТИ

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) ҳузуридаги Миллий превентив механизм доирасида фаолият олиб боровчи қийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёки кадр-қимматни камситувчи муомала ҳамда жазо турларини қўлашнинг олдини олиш бўйича жамоатчилик вакилларида иборат бўлган эксперт гуруҳи аъзолари Тошкент вилоятидаги жазони ижро этиш муассасаларида жазо муддатини ўтаётган маҳкумларнинг яшаш, овқатланиш, меҳнат қилиш ва тиббий ёрдам олиш шароитлари ҳамда муассасаларда санитария-гигиена талабларига риоя этилиш ҳолатларини ўрганди.

Жамоатчилик назорати

Жинойят-ижроия кодексига бел- гиланган тартибга қўра, ҳар бир маҳкумга жазони ижро этувчи муассаса ёки орган маъмуриятига, бошқа давлат органлари ва жамоат бирлашмаларига ўз она тилида ёки бошқа тилда мурожаат қилиш, соғлигини сақлаш, жумла- дан, тиббий хулосага қўра амбула- тория-поликлиника ва стационар шароитда тиббий ҳамда жазони ижро этиш муассасасининг психо- логик хизмат кўрсатиш ҳодимлари томонидан психологик ёрдам олиш, меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжат- ларига мувофиқ хавфсиз меҳнат шароити яратилиши керак.

Тошкент вилоятидаги 13-сонли жазони ижро этиш муассасасида ҳозирда 1 минг 100 га яқин маҳ- кумлар жазо муддатларини ўтамоқ- да. Муассаса ҳудудига тикувчилик, дурадгорлик, юмшоқ меъбел ясаш ва бошқа касб-ҳунарга ихтисос- лаштирилган жами 14 та цех мав- жуд. Маҳкумларга ишбайи асосда ҳақ тўланиб, қунилик норма тўлиқ бажарилган тақдирда уларга қунига 29 минг сўм иш ҳақи, нормани ошириб бажарганларга кўпроқ ва аксинча, кам ишлаганларга камроқ қунилик маош ҳисоблана- ди. Мухими, белгиланган меъёрни тўлиқ бажара олмаганлик учун жа- вобгарлик йўқ.

Маҳкумларнинг узоқ муддатли оилавий учрашувлари учун қўлайлик- ларга эга 16 та хона ажратилган.

Колонияда бешта телефон ўрнатил- ган бўлиб, жадвал асосида маҳкум- лар яқинлари билан ўн дақиқагача гаплашиши мумкин.

Жазони ижро этиш муассасаси масъулларининг сўзларига қўра, яқин қуналарда маҳкумлар учун он- лайн видеомулоқот қила олиш им- конияти ҳам яратилади. Қийноқлар- нинг олдини олиш, инсон ҳуқуқла- рини таъминлаш мақсадида муас- сасасига 80 та кузатув камераси жойлаштирилган, яқин қуналарда яна 640 дан ортқ ана шундай видео- кузатув мосламалари ўрнатилиши режалаштирилган.

Мониторинг давомида жамоатчи- лик вакилларида иборат эксперт гуруҳи аъзолари томонидан муас- сасаларда сақланаётган шахслар билан жамоавий ва яқка тартибда- ги учрашувлар ўтказилди.

— Президентимиз Олий Мажлис- га йўллаган Мурожаатномасида қий- ноқларнинг олдини олишда Омбуд- сман томонидан ҳар чоракда жамо- атчилик вакиллари билан биргалик- да тергов изоляторини ва жазони ўташ муассасаларига “мониторинг ташрифлари” тизими йўлга қўйили- ши кераклигини алоҳида таъкидла- ган эди, — дейди Олий Мажлис- нинг Инсон ҳуқуқлари бўйича ваки- ли (омбудсман) Котибияти мудири Саидбек Азимов. — Миллий пре- вентив механизм доирасида жазо- ни ижро этиш муассасаларига ўткази- ладиган республика бўйлаб “мо-

ниторинг ташрифлари” жадвали ишлаб чиқилган. Эътиборлиси, бу йилдан эътиборан, ушбу жараён жамоатчилик вакиллари ҳамда ОАВ ҳодимлари билан биргаликда амал- га оширилмоқда.

Қолаверса, маҳкумларнинг руҳий ҳолатлари ва хоҳиш-истакларини инобатга олган ҳолда илк монито- ринг тадбирига камроқ журналист- ларни жалб этдик ва албатта, тас- вирга олиш жараёнида кадрга тушишни истамаган маҳкумлар ка- мера объективдан четлаштирилди. Мониторинг давомида маҳкумлар билан яқкама-яқка ўтказилган суҳ- батларда мазкур муассасаларда уларга нисбатан қийноқ, руҳий камситилиш каби ҳолатлар бўйича мурожаатлар келиб тушмади. Қабул- да бўлганлар, асосан, афв этилиш, шунингдек, озолиқдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазо турла- рига алмаштириш каби илтимослар билан мурожаат этишди.

Шунингдек, ташриф доирасида эксперт гуруҳи аъзолари 2009 йил- дан буён хизмат кўрсатувчи “Atlantic” реабилитация марказида ҳам бўлиб, маҳкумларга яратилган ша- роитлар билан танишди.

Таъкидлаш жоизки, маҳкумлар ўзига нисбатан тазйиқ ёки бошқа ноқонуний ҳолат бўйича ўз вақтида мурожаат қила олиши учун ҳар бир жазони ижро этиш муассасасида “Омбудсман қутиси” ўрнатилган бўлиб, уни фақатгина Омбудсман мутахассислари очиш ҳуқуқига эга. Мониторинг ташрифи давомида Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили Котибияти мудири С. Азимов жазони ижро этиш муас- сасаларида ўрнатилган “Омбудсман қутиси”га келиб тушган мурожаат- ларни шахсан қабул қилиб олди.

Ўрганиш давомида аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли муассасалар раҳбарларига зарурий тавсиялар берилди.

Р. ОТАМУРОДОВ
(«Халқ сўзи»).

Ўзбекистондаги Ислom цивили- зацияси маркази илмий тадқиқот- лар олиб боришда, илмий-амалий анжуман, халқаро конференциялар ўтказиш ва қўлёзмаларни кенг тадқиқ этишда шу йўналишда ил- мий муассасалар учун фундамен- тал илмий база бўлиб хизмат қилади. Марказда маҳаллий ҳамда хорижлик олимлар, тадқиқотчи ва мутахассисларнинг илмий тадқиқот олиб боришлари учун шароитлар яратилади, доимий илмий-амалий халқаро ҳамкорлик ишлари йўлга қўйилади. Маҳаллий ҳамда хори- жий олимларнинг илмий тадқиқот натижалари асосида қомуслар, ил- мий-оммабоп тўпламлар, теле- кўрсатув, фильм ва бошқа илмий- тарихий материаллар тайёрланади. Шунингдек, бу маърифат маскани- да бутун дунёдан диний улаомлар, ислomшунос ҳамда тарихчи олим- лар иштирокида халқаро анжуман, конференция ва илмий-амалий се- минарлар доимий ташкил этилади.

Президентимиз марказга таш- рифи чоғида дин улаомлари, олим-

лар ва зиёлилар билан бўлиб ўтган учрашувда марказнинг муқаддас динимиз маърифатини, маънавия- тини тарғиб қилишдаги аҳамияти- ни алоҳида таъкидлаб: “Ушбу мар- каз миллий тарихимиз ва мадани- ятимизни, миллий ўзлигимизни тик- лаш ва янада равнақ топтириш йўлида янги даврни бошлаб бера- ди”, деди. “Бу марказ учинчи Ре- нессансининг илмий пойдевори бўлиши керак”, деган улўғвор ва- зифа зиёлиларга қарата айтилди.

Дарҳақиқат, миллатнинг юксак маърифати ва маънавиятини кўрсатиш, муқаддас тарихимизни ўрганиш, аждодларимиз илмий ме- росини тадқиқ этиб, халқимиз ҳамда дунё аҳлига тақдим қилиш- да Ўзбекистондаги Ислom цивили- зацияси маркази муҳим аҳамият касб этади.

Шукрулла УМАРОВ,
Имом Термизий халқаро
илмий-тадқиқот маркази
директори,
тарих фанлари бўйича
фалсафа докт.

Онлайн мулоқот

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси аъзолари ҳамда Халқаро валюта жамғармаси экспертлари Марко Кангиано, Рафаэль Эспиноза, Аманда Сайеж иштирокида онлайн учрашув бўлиб ўтди.

ФИСКАЛ СИЁСАТ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИЛАДИ

Унда фискал сиёсат, уни ўрта муд- датли истиқболда бошқарадиган фискал қондалар тўпламини ишлаб чиқиш ва уларни қонунчиликка ки- ратиш масалалари муҳокама қилинди.

Маълумки, Жаҳон банкининг дав- лат харажатлари ва молиявий ҳисоб- дорлиқни баҳолаш — “PEFA” методо- логияси ҳамда Халқаро валюта жам- гармасынинг шаффофлик кодекси бўйича баҳолаш натижалари асосида 2020 — 2024 йилларда Ўзбекистон Республикаси давлат тўғрисидаги бошқариш тизимини такомиллаштириш стратегияси қабул қилиниб, бугунги кунда амалиётга жорий этилмоқда.

Давлат бюджетни сиёсатини тако- миллаштириш борасида татбиқ қили- наётган янгиликлар ҳамда амалга оширилаётган ислохотлар “Давлат бюджетни тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни, шунингдек, Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетлари ихросини қўйи палатада кўриб чиқиш, муҳокама этиш, қабул қилиш ва тасдиқлаш, шу- нингдек, парламент назоратини амал- га ошириш жараёнларида ўз аксини топаётми.

Учрашувда Халқаро валюта жам- гармаси вакиллари мамлакатимизда олиб борилаётган фискал, солиқ ва бюджет сиёсатида оид қондалар ҳамда ўзларини қизиктирган саволлар билан мурожаат қилишди.

Муҳокамага қўйилган масалалар юзасидан Бюджет ва иқтисодий исло- хотлар қўмитаси раиси Шарофиддин Назаров ҳамда қўмита аъзолари то- монидан маълумот берилди.

Хусусан, давлатнинг ўрта ва узоқ

муддатли мақсадларига эришиш бо- расида стратегик ўрта муддатли ис- тикболларни белгилаш, бюджет таш- қилотлари ва муассасалари ҳамда дав- лат улуши мавжуд бўлган қорхоналар- нинг ҳисобини алоҳида юритиш, шу- нингдек, вазирлик ҳамда идораларнинг бюджетдан ташқари маблағларни консолидациялашган бюджетда акс эттириш, маҳаллий бюджетлар мустақиллигини таъминлашда муҳим роль ўйнаши таъкидланди.

Шунингдек, бюджетлараро транс- фертлари ҳисоблашнинг шаффоф ус- лубияти ҳамда давлат қарзини бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш, давлат активлари ҳамда маж- буриятларини бошқариш учун мавжуд таваккалчиликларни баҳолаш бораси- да Ўзбекистонда олиб борилаётган ишлар тўғрисида ахборот тақдим қилинди.

Ўз навбатида, Халқаро валюта жам- гармаси экспертларининг ҳам бу бора- даги фикр ва мулоҳазалари тингланди.

Тадбирда Халқаро валюта жамгар- маси Ўзбекистон учун муҳим ва ишончли шериклардан бири эканлиги қайд этилди. Халқаро валюта жамгар- маси эксперти Марко Кангиано маз- кур ҳамкорлик келгусида ҳам давом этирилиши, бу, ўз навбатида, ҳар ик- кала томон учун бирдек фойдали экан- лигини таъкидлади.

Онлайн мулоқотда ўзаро алоқалар миқёсини кенгайтириш юзасидан так- лифлар ўртага ташланди ҳамда бун- дай мулоқотлар ва амалий учрашу- ларни фаоллаштириш бўйича яқдил фикр билдирилди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ
(«Халқ сўзи»).

ФАОЛИЯТИМИЗДА ФУҚАРОЛАР МАНФААТИ УСТУВОР

Ўтган йили Олий Мажлис Сенати ўз фаолият йўналишларидан келиб чиқиб, аҳоли мурожаатлари билан ишлаш, қўрсатилаётган ижтимоий ёрдамларнинг манзиллилигини таъминлаш ҳамда ҳудудларни ижтимоий- иқтисодий ривожлантиришга оид тадбирлар ижроси устидан парламент назоратини олиб боришга алоҳида эътибор қаратди.

Сарҳисоб

Жумладан, юқори палатанинг Мудо- фаа ва хавфсизлик масалалари қўми- таси аъзолари томонидан бир қатор қонунлар кўриб чиқилди, парламент на- зоратида оид фаолият изчиллик билан давом эттирилди.

Давлат божхона хизмати органлари томонидан қонун ҳужжатлари ижро эти- лиши ва Тошкент вилоятидаги чегара божхона постлари фаолиятини ўрганиш ҳолати юзасидан Вазирлар Маҳкама- сига юборилган парламент сўрови на- тижалари муҳокама этилиб, қўмита қарори қабул қилинди. Натижада барча чегара божхона постлари кеча-кундуз фаолият кўрсатадиган, тўловларни амалга ошириш, валюта айирбошлаш, нақд пул олиш, бошқа нақд ҳамда нақдсиз ҳисоб-китоб банк операция- ларини бажариш имконини берувчи терминналлар билан таъминланди.

Қўмита ҳузуридаги экспертлар гу- руҳи мудофаа қурилиши ва мамлакат

хавфсизлиги борасида ҳуқуқий бошқа- риш тизимининг самарадорлигини таҳ- лил қилиш бўйича фаол илмий-услу- бий ҳамда эксперт-таҳлилий қўмак кўрсатди. Қўмитага доимий равишда бўлаётган мурожаатларни инобатга олиб, Вазирлар Маҳкамасига йўл ҳара- кати хавфсизлигини таъминлаш ва со- хага оид қонун ҳужжатларининг ижро этилиши ҳолати юзасидан парламент сўрови юбориш тўғрисидаги қарор қабул қилинди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Респу- бликаси Бош вазирини томонидан мамла- катимизда йўл ҳаракати хавфсизлиги- ни таъминлаш, йўл-транспорт ҳодиса- ларининг олдини олиш бўйича амалга оширилиши лозим бўлган комплекс чора-тадбирлар дастури қабул қилиниб, унда парламент сўровида кўтарилган муаммоларни бартараф этиш юзаси- дан Ички ишлар вазирлиги ҳамда бошқа мутасадди вазирлик ва идора-

ларнинг асосий мезонлари белгиллаб берилди.

Ҳудудлардаги аҳоли муаммоларини жойида ўрганиш масалалари ҳам доимий эътиборимизда. Ўтган йилда Ан- дижон ҳамда Қашқадарё вилоятларида ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш ва жиноятчиликка қарши курашиш юзасидан амалга оширилаётган ишлар- нинг ҳолати ўрганилди. Унинг натижа- лари вилоятлар ҳокимликларида муҳо- кама қилиниб, кўрсатилган камчилик- ларни ҳал этиш чоралари кўрилди.

Шу билан бирга, ўтган йилнинг де- кабрь ойида ўтказилган мажлисда “Умумий ҳарбий мажбурият ва Анди- жон ва Наманган вилоятларида жой- лашган ҳарбий қисмларда ижро этили- ши ҳолатини ўрганиш хулосалари ҳам таҳлил қилинди. Шу билан бирга, со- хада қурилиш ишларини ривожланти- риш ҳамда ҳарбий хавфсизлиқни таъ- минлашнинг долзарб масалалари юза- сидан Мудофаа вазирлиги томонидан амалга оширилаётган ишлар ҳолати тўғрисида вазир ўринбосарининг ахбо- роти эшитилди.

Натижада олий ҳарбий йиғинни ўта- ган фуқароларни Қуролли Кучлар ре- зервига ўтказиш масаласи юзасидан ушбу Қонуннинг 6-моддасига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш билан боғлиқ таклиф ишлаб чиқилди. Ҳарбий тайёр-

гарлик машғулотларини ўтказувчи гуруҳ командирлари лавозимларида фаолият юритаётган ҳарбий хизматчиларнинг педагогик қобилияти ва касбий тайёр- гарлиги бўйича малакасини ошириш тизимини такомиллаштиришга оид ва- зифалар белгиланди.

Қўмита аъзолари томонидан жисмо- ний ва юридик шахслардан келиб тушган 7 минг 403 та мурожаат кўриб чиқилди. Сенатда ва жойларда жами 3 минг 877 нафар фуқаро қабул қилинди.

Қолаверса, қўмитамиз аъзолари то- монидан тегишли ҳудуд ва сайловчи- лар манфаатларига тааллуқли муам- моларни ҳал этиш борасида парламент назоратининг сенатор сўрови шакли- дан самарали фойдаланиб келинмоқ- да. Хусусан, ўтган йилда юборилган жами 60 та сенатор сўрови давлат ҳокимияти ва маҳаллий ижроия ҳоки- мияти органлари, бошқа давлат таш- қилотлари ҳамда муассасалар томони- дан кўриб чиқилиб, тегишли маълумот- лар олинди.

Жорий йилда ҳам қўмита ўз олди- га улкан мақсадларни қўйганки, бу, аввало, фуқаролар ҳуқуқ ва манфаат- ларини таъминлашга қаратилгани би- лан аҳамиятлидир.

Кутбиддин БУРХОНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг
Мудофаа ва хавфсизлик
масалалари қўмитаси раиси.

БИЗ УЧУН ЯРАТИЛАЁТГАН ИМКОНИЯТЛАРДАН СЕВИНДИК, ГУРУРЛАНДИК

Президентимиз раислигида ёшлар масалаларига бағишлаб ўтказилган видеоселектор йиғилишини кўпчилик тенгдошларим қатори мен ҳам катта ҳаяжон билан қулатдим. Айниқса, биз учун яратиб берилаётган қўлайлик ва шарт-шароитларни янада яхшилаш мақсадида қўрилаётган чора-тадбирлардан севиндик, гурурландик.

Муносабат

Хусусан, давлатимиз раҳбари иқтидорли ўғил-қизларни қашф этиш, уларнинг ташаббус ва интилишларини ҳар томонла- ма қўллаб-қувватлаш мақсади- да “Ўзбекистон учун 100 го- я” лойиҳасини илгари сургани биз, Олий Мажлис Сенати ҳузуридаги Ёшлар парламенти аъзолари учун ҳам айни мудоаа бўлди. Негаки, Ёшлар парламенти аъзоларининг ва- зифаси ҳам чекка ҳудудларда- ги иқтидорларни излаб топиш, бандлигини таъминлаш, улар- нинг янги ва самарали гоёла- рини ҳар томонлама қўллаб- қувватлашдан иборат. Шундай экан, мазкур лойиҳа тенгдош-

ларим ҳаётида муҳимлигидан келиб чиқиб, уни ҳаётга татбиқ этишга бор куч ва би- лимимизни сарфлаймиз.

Ҳўш, ушбу лойиҳа доираси- да қандай ишлар амалга оши- рилади?

Аввало, шахар ва қишлоқ- лардаги ташаббускор ёшлар- нинг иқтисодиёт, таълим, спорт, соғлиқни сақлаш, ахбо- рот технологиялари каби со- халардаги гоёларини рўёбга чиқариши учун қўлайлик яратилади. Шунингдек, банд- ликни таъминлашда жонбозлик кўрсатган тадбиркорлар, таш- қилотчи ва раҳбарлар рағбат- лантирилади ва бу келгусида

улар томонидан яна кўплаб иш ўринлари ташкил этилишига замин ҳозирлади.

Талабалар тураржойи ма- саласи ҳам бугун долзарб. Президентимиз унга ҳам эъти- бор қаратди ва бу юзасидан Бош вазир ўринбосари, молия ҳамда олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига вилоят ҳокимлари билан бирга бир ой муддатда 2021 — 2023 йиллар- да “Талабалар уйлари” таш- қил этиш дастурини Ҳукуматга киритиш бўйича топшириқ бер- ди. Бу ҳам қўллаб талабалар дилидаги гап бўлди.

Умуман, видеоселектор йи- гилишида илгари сурилган ва- зифалар ижроси яқин кела- жакда қутилган самараларни беришга ишонамиз. Ва ал- батта, биз, Ёшлар парламен- ти аъзолари ҳам ушбу иш- да мулоқаддиларга елкадош бўламиз.

Нодирабегим РАҲМОНОВА,
Олий Мажлис Сенати
ҳузуридаги Ёшлар
парламенти аъзоси

ХАЛҚАРО ТАҚҚОСЛАШ ДАСТУРИ Ўзбекистонга нима беради?

Унда дастлаб Венгрия, Хиндистон, Италия, Кения, Колумбия, Буюк Британия, АКШ, Германия, Франция ва Япония иштирок этган. 1985 йилда “Халқаро таққослаш лойиҳаси” “Халқаро таққослаш дастури” деб ўзгартрилиб, унда 1993 йилда 83 та, 2005 йилда 146 та, 2011 йилда 197 та ҳамда 2017 йилда 176 та мамлакат қатнашди.

Дастур ташаббускорлари БМТ ва Жаҳон банки бўлиб, одатда у ҳар уч йилда бир маротаба ўтказилади. Ушбу дастурнинг халқаро даражада мувофиқлаштирувчиси — Жаҳон банки, МДХ мамлакатлари бўйича эса МДХ Давлатлараро статистика қўмитаси ҳисобланади.

Дастур доирасида давлатлар 6 та гуруҳга, яъни Африка, Осиё, МДХ, Европа, Америка ва Фарбий Осиё мамлакатлари гуруҳларига бўлинади.

Ўзбекистон Республикаси МДХ гуруҳига киритилган бўлиб, мамлакатимизнинг ХТД глобал дастуридаги иштироки бўйича тadbирлар МДХ Давлатлараро статистика қўмитаси билан ҳамкорликда амалга оширилади.

Халқаро таққослаш дастурида қатнашиш доирасида валюталарни харид қилиш қобилияти паритети ва макроиктисодий кўрсаткичларни ҳисоблаш ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан мураккаб жараён ҳисобланади. Маҳсулотлар ҳамда хизматлар нархлари, уларнинг ишлаб чиқарилиши ва фойдаланилиши тўғрисида катта ҳажмдаги маълумотларни йиғиш ҳамда қайта ишлаш талаб этилади. Бунда дастурда кўзда тутилган ишларни тўлиқ ҳажмда бажариш учун одатда

3 йил вақт керак бўлади ва у “таққослашлар цикли” деб аталади.

ХТД натижаларидан Халқаро ташкилотлар (БМТ, Жаҳон банки, ХВЖ, ОЕСД, Европа Иттифоқи), миллий ҳукуматлар, шунингдек, илмий ташкилотлар ва экспертлар таҳлилий ҳамда амалий мақсадларда кенг фойдаланади. Хусусан, мамлакатларнинг умумий иктисодий ривожланиш даражасини, халқларнинг турмуш фаровонлигини баҳолаш, миллий иктисодиёт самардорлигини, салохиятини аниқлаш ва солиштириш, молиявий имкониятларини таҳлил қилиш (ташкilotлар бюджетига ажратмаларни

ҳисоблаш учун), халқаро ёрдам бериш бўйича қарорлар қабул қилиш борасида халқаро таққослаш натижаларига мурожаат қилинади.

Энди бевосита мамлакатимизнинг “Халқаро таққослаш дастури — 2021”да иштирокига тўхталадиган бўлсак, бу борада Давлат статистика қўмитаси томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 19 августдаги “Ўзбекистон Республикасида миллий ҳисобларнинг замонавий тизимини жорий этиш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, кенг қўламли тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Бунда, энг аввало, 2017 — 2019 йил

лар давомида Ўзбекистон Республикасининг “ХТД — 2017” босқичида экспериментал тартибда қатнашиши таъминланди. Хусусан, мазкур тadbир доирасида республика ҳудудида 1 700 дан ортиқ товар ва хизматлар нархларининг кузатувларини ўтказиш йўлга қўйилди. Тўпланган нарх маълумотлари МДХ Давлатлараро статистика қўмитасига миллий валюта-миз — сўмнинг харид қобилияти паритетини ҳисоблаш учун тақдим этиб борилди.

Шунингдек, ХТД услубий талабларидан келиб чиққан ҳолда, қўмита томонидан мамлакатимизнинг 2017 йил

учун якуний истеъмол усулида ҳисобланган ЯИМ кўрсаткичини 200 га яқин таркибий қисмларга ажратиш ишлари бажарилди. “ХТД — 2021” глобал тadbирда қатнашиш мақсадида қўмита таркибий тузилмасида алоҳида Халқаро таққослаш дастури бўйича нархлар кузатуви статистикаси бўлими ташкил этилди ҳамда малакали ходимлар билан бутланди.

Тайёргарлик ишлари доирасида қўмитанинг тегишли таркибий бўлинмалари ходимлари билим ва малакасини ошириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. МДХнинг бошқа мамлакатлари статистика идоралари билан Халқаро таққослаш дастурида қатнашишнинг ташкилий ва услубий масалалари бўйича ўзаро тажриба алмашиш юзасидан ҳамкорлик ўрнатилган.

Ўзбекистон Республикасининг “Халқаро таққослаш дастури — 2021” глобал тadbирдаги иштироки расман 2021 йил январь ойидан бошланди, Давлат статистика қўмитаси томонидан ҳар чорақда 2 211 турдаги товарлар ва хизматлар, шу жумладан, 710 турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, 1 039 турдаги ноозик-овқат маҳсулотлари ва 462 турдаги хизматлар нархларини ўрганиш юзасидан кузатувлар ўтказилади. Тўпланган нарх маълумотлари МДХ Давлатлараро статистика қўмитасига харид қилиш қобилияти паритетини ҳисоблаш учун тақдим этиб борилади.

Умуман олганда, сўнгги уч йил давомида амалга ошириб келинаётган тайёргарлик ишлари қўмита мутахассислари учун муҳим амалий тажриба орттириш имконини берди. Бу эса, ўз навбатида, Ўзбекистон Республикасининг “Халқаро таққослаш дастури — 2021” глобал тadbирда муносиб иштирок этиши учун замин яратди.

Баҳодир БЕГАЛОВ,
Давлат статистика қўмитаси раиси,
иктисодиёт фанлари доктори, профессор.

ЯНГИЛИКЛАР хабарлар ТАФСИЛОТЛАР

Шаҳрихон туманининг “Найнаво” маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи 81 ёшли Фанижон ота Абдуқаҳҳоровнинг ҳикоя қилишича, ушбу маҳалладаги жўмрақлардан охирги марта сув тузганига 30 йил бўлибди. Бу вақт давомида аҳоли узоқ масофадан сув ташиб ичишига тўғри келди.

«НАЙНАВО»ГА 30 ЙИЛ ДЕГАНДА ИЧИМЛИК СУВИ КЕЛДИ

“Андижон сув таъминоти” ҳамда “Фахриддин Жалабек юлдузи” масъулияти чекланган жамиятлари томонидан амалга оширилган ишлар натижасида Фанижон ота каби 2 минг 560 дан зиёд ҳамюртларимизнинг обихаётига бўлган эътиҳи қондирилди.

— Фуқаролар турмуш шaroитини яхшилаш учун, аввало, ичимлик суви, газ таъминоти, электр энергияси билан боғлиқ муаммоларни бартараф этмоғимиз керак, — дейди халқ депутатлари туман Кенгашининг депутаты Дилшодбек Рўзиматов. — Уйидан кўнгли тўқ кишининг ишида ҳам унуми бўлади. Шу кўнганча “Найнаво” МФЙнинг 60 фоиз ҳудуди ичимлик суви билан таъминланган бўлиб, қолган 40 фоизда суви олисдан ташишга тўғри келган. Мута-

садди идоралар билан ҳамкорликда олиб борилган ишлар натижасида ҳудуднинг қолган қисмига ҳам тоза ичимлик суви келди.

Таъкидлаш жоизки, маҳаллий бошқарув органларининг, депутатларнинг эл орасидаги обрў-эътибори, аввало, шу имкониятлардан фойдаланиб, ҳудуддаги муаммоларни қанчалик муваффақиятли бартараф этишига боғлиқ.

Саминжон ХУСАНОВ
(«Халқ сўзи»).

НАМАНГАНЛИК ЎҚУВЧИ АҚШ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ГРАНТИНИ ҚЎЛГА КИРИТДИ

Наманган вилоятининг Чуст туманидаги 7-давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернатида 320 нафар ўғил-қиз таҳсил олмақда. Қувонарлиси, ўқувчилар фан чўққиларини эгаллашда тенгдошларига намуна. Улар орасида нафақат

мамлакатимиз, балки хориждаги нуфузли олий ўқув юртларида ўқиётганлар ҳам борлиги эътиборга молик.

Таълим муассасасининг 11-синф ўқувчиси Сарварбек Усмонов илм масканидаги имкониятлардан оқилона фойдаланиб, ўз билими ва иқтидорини намойиш этаётган ана шундай ёшлардан бири.

Гап шундаки, аъло баҳо-ларга ўқиш билан бирга, инглиз тили ва информатика фанини ҳам пухта ўзлашти-раётган азму шижоатли юртдошимиз кунги кеча АҚШдаги “Oregon State University” ва “University of South Florida” университетла-рининг “computer science” йўналиши бўйича ўқишга қабул қилинди.

Бу ҳали ҳаммаси эмас. С. Усмонов ўз билими билан “Oregon State University”да 40 минг долларлик грантни ҳам қўлга киритди. Бу эса унинг ўз тенгдошлари ораси-да муддатдан аввал жаҳоннинг нуфузли университетлари талабаси бўлишига замин яратди. Энди у ўзи хоҳлаган таълим муассасаларининг би-рини танлаб, ўқишни хорижда давом эттиради.

Илм-фан чўққиларини кўзлаб олға интилаётган иқтидорли йигитга юксак парвозлар тийгизилди.

Қудратилла НАЖМИДИНОВ
(«Халқ сўзи»).

БЕШАРИҚЛИК ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ЗАМОНАВИЙ КАСБЛАРГА ЎРГАТИЛАДИ

Фарғона вилоятининг Бешариқ туманидаги 2-касб-хунар мактабида ишсиз ёшларни замонавий касб-хунарларга ўқитиш мақсадида бир ойлик ўқув курси ташкил этилди.

— Ўрганиш ишлари нати-жасида оилами “темир даф-тар”га киритилган эди, — дейди ушбу туманининг Со-яла маҳалласида яшовчи Са-докат Темирова. — Касб-хунар мактабида чеварчилик-ни ўрганиб, тикувчилик кор-хонасига ишга жойлашяман.

Таъкидлаш жоизки, ўқув курсида ишсиз ёшлар иссиқ-хона ҳўжалиги билан шуғул-

ланиш, чилангарлик, пайван-чилик, автомашиналарни таъмирлаш ҳамда маийш хизматлар соҳасида ўз иши-ни ташкил этиш, ширинлик ва пиширилган тайёрлаш бўйича ўқитилиб, уларга иш-лаш ҳўқуқини берувчи сер-тификатлар топширилади.

Ботир МАДИЁРОВ
(«Халқ сўзи»).

«ҚУРИЛИШДА СИФАТ НАЗОРАТИ»

Унинг қандай афзалликлари бор?

— Шу йилнинг 1 январидан мамлакатимизнинг барча ҳудудида “Шаффоф қурилиш” миллий ахборот тизимининг реал вақт тартибида ишлаши белгиланган, — дейди Бухоро вилояти қурилиш соҳасида ҳудудий назорат инспекцияси бошлиғи Р. Нарзиёев. — Шундан келиб чиққан ҳолда инспекциямизда “Қурилишда сифат назорати” ахборот тизими йўлга қўйилди. “Шаффоф қурилиш” миллий ахборот хизматининг регламенти ишлаб чиқилди. Тегилли хизматлар, қурилиш-пудрат ташкилотлари билан амалий ўқув семинарлари ўтказилди.

Қарор ва ижро

Шу мақсадда зарур ахборот технология-лари, планшетлар харид қилинди. “Газель” русумли автомашинада кўча қурилиш-синов лабораторияси ташкил этилиб, у зарур қурилиш-ўлчов асбоблари билан жи-ҳозланди. Шунингдек, инспекцияда давлат рўйхатидадан ўтган қурилиш объектлари маълумотлар базаси шакллантирилди. 1 093 та қурилиш объекти рақамлаштирилди.

Натижада нафақат шаҳар ҳамда туман-лар маркази, балки вилоятнинг энг чекка ҳудудларида бунёд этилаётган қурилишлар сифатини ҳам ўрганиш, намуналарни жойида синаб кўриш имконияти юзга келди.

— Кенг қамровли юмшлар Президент-мизнинг 2020 йил 5 февралдаги “Қури-лиш-монтаж ишлари сифатини тубдан ях-шилаш ва қурилишни назорат қилиш ти-зимини такомиллаштириш чоралари тўғри-сида”ги ва 2019 йил 20 сентябрдаги “Қурилиш соҳасига ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорлари иж-роси доирасида амалга оширилмоқда, — дейди инспекциянинг қурилиш-монтаж иш-лари устидан назорат бўлими бошлиғи Жамшид Сулаймонов. — Гап шундаки, замонавий тизим қурилишнинг барча босқичида шаффофлики таъминлайди.

Қурилишда коррупция билан боғлиқ инсон омилнинг олди олинади. Шаҳар-созлик фаолияти субъектлари ва қурилиш иштирокчилари ўртасидаги мансабдор шахс билан боғлиқ муносабатлар электрон тарзда тартибга солинади. Биз ўтган йилда синов тарикасида ишлаб, бу йўналишда муайян тажриба тўпладик.

Қисқача айтганда, инспекция янги ах-борот платформасини тўлиқ ўзлаштирди. Эндиликда қурилишда аниқланган кам-чиликларни бартараф этиш бўйича бажари-лиши мажбурий электрон ёзма кўрсатма-лар тузилиб, тизимга киритилмоқда. Улар тегишлилиги бўйича қурилиш-пудрат ёки лойиҳалаш ташкилотининг муаллифлик на-зоратини олиб борувчи масъул шахслари телефон рақамларига хабарнома тарзида боради.

Яна бир афзаллик томони шундаки, “Шаффоф қурилиш” миллий ахборот ти-зимининг қўйи бўйинларида фаолият юрита оладиган, шу соҳага қизиққан ишсиз ёшлар хавфсиз ва қулай меҳнат шарои-тига эга кафолатли иш ўринлари билан таъминланади.

Истам ИБРОҲИМОВ
(«Халқ сўзи»).

«Навоийга, қардошларга салом ўлсун!»

Яшаб турган маконимдан олисда серкўёш бир ўлка бор. Эҳтимол, у ерда яшаётган инсонларнинг кўнгли кўнглимга ақинлиғидандир ва ё улар билан сўхбатга киришганимда ҳудди оға-инилардай гаплашганимиз сабабдир, бутун руху вужудим ўша томонга талпинаверади.

Эътироф

Ўзбекистон. Фақатгина ойнаи жаҳон ёхуд харита орқали била-диганим бу мамлакатга кун келиб боришим, ўша талпинишлар ва ниятларнинг меваси, десам, ёлғон бўлмайди. Ва ниҳоят, 2018 йилнинг кузида жон томири жон томиримга уланган қар-дошларимнинг чорлови билан Самарқандга ўтказилган “Самар-қанд шеър оқшомлари” кўп тилли ижод фестивалида иштирок этиш орқали Ўзбекистонни кўриш бах-тига сазовор бўлдим.

Бир нарсадан мамнун эдим: икки миллатни адабиёт янада бир-бирига яқинлаштирди, бир-бири билан янада мустаҳкам боғлади. Бу фестивал орқали замонавий ўзбек адабиётини ўзим учун қайта кашф қилдим. Ўзбек адабиёти даргалари билан ҳамсуҳбат бўлдим. Мулоқотлар чоғида ҳозир-ги давр ўзбек адабиёти мазмун ва моҳият жиҳатдан улкан ютуқ-ларга эришганини англадим. Фа-қат бир нарсадан кўнглим тўлмас-ди. Нега шундай улкан адабиётни фестивалга билимасдим?

Чуқий бизда маҳоратли таржи-монлар камчиликини ташкил қи-лади. Аслида ҳаммамиз ҳам туркий халқмиз, бир-биримизни мутар-жимсиз ҳам тушуна олишимиз ке-

рак, бироқ даврлар ва тил услу-биётлари ўзгариши натижасида шундай бир ҳолга келдикки, ўз ти-лимизни ўз тилимизга таржима қилмоқдамиз. Тўғри, балки ада-биёт одамлари ёки шеърят му-ҳиблари бир-бирини таржимонсиз ҳам англай олар, лекин адабиёт-дан беҳабар, сўзу шеърни яхши тушунайидиган одамга таржимон, албатта, керак.

Фестивалдан сўнг ўз юртимга қайтар эканман, бу дёрнинг иссиқ-тафти, шеър ўқийётган мардонга овозлар, бир-биримга меҳру мухаб-батни тошаётган одамлар чеҳраси хотирамда бир умрга муҳрланиб қолди. Албатта, кўрган-кечирган-ларимни туркум шеър қилиш ёки насрий нимадир ёзишни дилимга тугиб қўйдим.

Адабий алоқаларимизнинг сўнгги йилларда янада мустаҳкам бўлгани ҳаммамизга ҳам ўзгача фараҳ бағишлайди. Ҳозирги кун-да ўзим раҳбарлик қилаётган

Дунё ёш турк ёзувчилар уюш-масининг ўзбекистонлик аъзолари ҳам ўн нафарга етди. Уларнинг ижодий ишларини озар тилига тар-жима қилиб, даврий нашрларимиз-да чоп қилмоқдамиз. Яқин йил-ларда ўзбек адабиёти антология-сининг иккинчи қисмини нашр этиш режамиздан ўрин олган.

Ўзбекистон Президентининг “Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий таваллудининг 580 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида”ги қарори асосида ўтқа-зилмаган маданий-маърифий тadbирларда қатнашиш ниятидамыз. Ушбу тарихий ҳўжат асосида улуғ шоир ва мутафаккирнинг адабий-илмий меросини Ўзбекистонда ҳамда халқаро миқёсда янада чу-қур тадиқ қилиш, кенг тарғиб этиш борасида амалга ошири-лаётган ишлар нафақат ўзбек халқини, балки биз, озарларни ҳам ниҳоятда қувонтиради.

Чуқий мероси умумбашариат-га дахлдор сиймога кўрсатилаёт-ган эҳтиром бу, фақатгина бир миллатнинггина эмас, бутун дунё адабиётини юксалтиришга хизмат қилади. Бизга эса буюк аждод-ларга муносиб фарзанд бўлиб камол топишингизга, яхши асар-лар ёзиш, таржима ва чоп қили-шингизга куч-қуввату руҳ беради.

Бугун кўнглимда юксак мамну-ният ва гурур билан дейманки: “Навоийга салом ўлсун, қардош-ларга салом ўлсун, юраклардан-юракларга салом ўлсун!”

Интиқом ЯШАР,
Дунё ёш турк ёзувчилар уюшмаси раҳбари, шоир, таржимон.

ГУЛИСТОНДА ИНФОРМАТИКА ВА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ЧЎҚУРЛАШТИРИБ ЎҚИТИШГА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАКТАБ ОЧИЛДИ

Таълим

Янги давр шиддати таълим тизимига ҳам ўзининг аниқ, қатъий талабларини қўймоқда. Бинобарин, ўтган йил 6 октябрда қабул қилинган “Ахборот технологиялари соҳасида таълим тизимини янада такомиллаштириш, илмий тadbирларни ривожлантириш ва уларни IT-индустрия билан интеграция қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент қарори ижросини таъминлаш мақсадида 2020 — 2024 йиллар мобайнида ҳар бир туман ва шаҳарда биттадан информатика ҳамда ахборот технологияларини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактабларни ташкил этиш режалаштирилган.

Ушбу қарор ижроси дои-расида Гулистон шаҳридаги 1-хорижий тилларга ихтисос-лаштирилган мактаб-интер-натига информатика ва ах-

борот технологиялари фани-ни чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаб мақоми берилди.

Яқинда ушбу таълим

муассасаси ўз фаолиятини бошлади. Энг замонавий ахборот-коммуникация техно-логиялари билан жиҳозлан-ган ва юқори тезликдаги ин-тернет тармоғига уланган синф хоналари, робототех-ника хонаси, рақамли кутуб-хона ўқувчиларнинг фанлар-ни тезроқ ўзлаштиришида муҳим роль ўйнаши, шубҳа-сиз. Фаоллар залида ҳам фанни чуқур ўзлаштириш учун барча шарт-шaroит яратилган.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ри-вожлантириш, Халқ таълими вазирлигини ҳамда Давлат тест маркази ҳамкорлигида тасдиқланган қабул квотала-ри асосида кишки таътил кунларида мактабга иқтидор-ли ўқувчиларни саралаб олиш бўйича танлов ўтказил-

ган эди. Шу асосда соҳага йўналтирилган битта синф-га 33 нафар ўқувчи қабул қилинди.

Тантананда саралаш тан-ловларидан муваффақият-ли ўтган иқтидорли ўсмир-ларга, шунингдек, “Бир миллион дастурчи” лойи-ҳасида фаол иштирок эт-ган ўқитувчи ва ўқувчилар-га махсус сертификатлар топширилди.

Таълим масканидаги им-кониятлар ихтисослаштирил-ган мактабнинг самарали фаолият юритишида ҳамда ўқувчиларнинг дастурлаш йўналишида ўз билим ва иқтидорларини намойиш этишида муҳим омил бўлиб хизмат қилиши, шубҳасиз.

Фазлиддин АБИЛОВ
(«Халқ сўзи»).

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ҳаётга татбиқ этилиб, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Бирлашган Араб Амирликларининг "Dubai Future Foundation" фонди томонидан Инвестициялар ва ташқи савдо ҳамда Халқ таълими вазирликлари билан ҳамкорликда амалга ошириб келинаётган "Бир миллион дастуричи" лойиҳасини истиқбол сари ташланган муҳим стратегик қадам, дейиш мумкин.

2020 йилда лойиҳа доирасида 120 мингдан зиёд ўқувчилар таълим олиб, улардан 18 минг нафардан кўпи курсларни муваффақиятли тугатиб, битирувчи сертификатини қўлга киритган бўлса, кейинги икки йилда бу кўрсаткични 300 мингга етказиш ва уларни компьютер технологиялари йўналишида бепул ўқитиш, масофавий таълимнинг ҳамда дарсларни онлайн ўтказиш имконини берадиган "Онлайн, рақамли, хавфсиз ихтисослаштирилган мактаб", "Олий таълим жараёнларини бошқариш" ахборот тизимлари яратилиб, ишга туширилди.

Шу йилдан бошлаб халқаро IT сертификатларини қўлга киритган ёшларга харажатларининг 50 фоизигача бўлган қисmini қоплаб бериш вазибалари белгиланди.

IT-тадбиркорлар ва ёш стартапчилар учун кенг имкониятлар

IT-стартапларига кўмак бериш ва АКТ соҳасида фаолият олиб бораётган тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ҳам эътиборимизда. Жумладан, маҳаллий олий таълим муассасалари қoшида IT-инкубация марказлари ташкил этилмоқда. Ҳозирги кунда шу каби марказлар Г. В. Плеханов номидаги Россия иқтисодий университетининг Тошкент шаҳридаги филиали, пойтахтимиздаги Турин политехника университети, Инха университети, Амита университети, шунингдек, Тошкент давлат иқтисодий университети, Тошкент молия институтини, Қарши муҳандислик-иқтисодий институтини, Андижон машинасозлик институтини, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институтинида фаолият кўрсатмоқда.

Ёшларни қўллаб-қувватлаш ҳақида гап кетганда, Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм ва Наманган вилоятларида IT-парк филиалларини очиш режалаштирилаётганини таъкидлаб ўтиш жоиз.

Зеро, ўтган йилда мамлакатимизда иш бошлаган IT-парклар резидентлари томонидан жами 750 дан ортиқ янги иш ўринлари яратилди, дастурий маҳсулотлар ва хизматлар ҳажми 346,2 миллиард сўм, жумладан, экспорт ҳажми 8,4 миллион долларни ташкил этди.

Тошкент шаҳрида IT-парк резидентлари сонини кўпайтириш ва уларга етарли имкониятлар яратиш доимий диққат марказимизда. Шу мақсадда хориждан жалб қилинган экспортлар билан ҳамкорликда умумий майдони 408 минг кв. м.га тенг ҳудудда инфратузилма объектларини бунёд этиш концепцияси ишлаб чиқилиб, қурилиш ишлари амалга оширилмоқда. Унинг ҳудудий филиалларини очиш бўйича жойлардаги маҳаллий ҳокимликлар билан қўшма қарорлар имзоланиб, ҳар бир лойиҳа бўйича бажариладиган вазифалар тармоқ жадваллари тасдиқланди.

Бундай нуктаи назар фақат марказий ҳудудлар учун хос эмас. Бунга IT-паркнинг ҳудудий филиаллари бинолари Андижон ("Digital City" технопарки), Фарғона (IT Park Марғилон филиали), Сирдарё (IT Park Гулистон филиали), Қашқадарё, Жиззах, Самарқанд ва Бухоро вилоятларида фойдаланишга топширилгани, Андижон филиалида ўн та ҳамда Марғилон филиалида етти резидент фаолият юритаётганини мисолида ҳам қилиш мумкин.

Қувонарлики, уларда ўтган йилда 400 дан зиёд корхоналар фаолият бошлаб, 900 дан кўпроқ дастурий таъминот маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

10 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ажратилди

Ўтган йилнинг 6 октябрида ахборот-коммуникация технологиялари ютуқларига асосланган ҳолда ва малакали IT-кадрларга бўлган юқори талабни қондириш мақсадида "Ахборот технологиялари соҳасида таълим тизимини янада такомиллаштириш, илмий тадқиқотларни ривож-

лантириш ва уларни IT-индустрия билан интеграция қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент қарори қабул қилинди.

Унга мувофиқ, ўтган йили ихтисослаштирилган таянч мактаблар ташкил этилиб жиҳозлангани, тизимдаги корхона ва ташкилотлар уларга ҳомий сифатида бириктирилгани ва 10 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ажратилгани соҳада бошланган ишхотлар қатъий, ортага қайтмас эканлигини тасдиқлади. Жорий йилда 82 та, 2022 йилда 64 та ва 2023 йилда 45 та ихтисослаштирилган мактаб ташкил этилиши кўзда тутилгани ҳам шундан далолат беради.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш, Халқ таълими вазирликлари ҳамда Давлат тест маркази ҳамкорлигида тасдиқланган қабул қарорлари асосида қишқи таътил кунларида ихтисослаштирилган мактабларга иқтидорли ўқувчиларни саралаб олиш бўйича танлов ҳам ўтказилди.

Шунингдек, 20 — 29 январь кунлари Бухоро, Гулистон, Андижон, Наманган, Фарғона, Самарқанд шаҳарларидаги биттадан таянч умумтаълим мактабига "информатика ва ахборот технологиялари фанини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаб" мақоми берилиб расмий очилди. Энг замонавий ахборот-ком-

420 нафари жорий ўқув йилида имтиҳонлардан муваффақиятли ўтган абитуриентлардир.

Ал-Хоразмийнинг муносиб издошлари

Маълумки, барча, айниқса, IT жабҳаси учун бўлажак мутахассисларни тайёрлаш жараёнлари қанча эрта бошланса, келажақ учун яратилаётган пойдевор шунча мустаҳкам бўлади. Шу маънода, Ўртбошимизнинг бевосита госяи асосида Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги ахборот-коммуникация технологиялари йўналишига оид фанларни чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаб ташкил этилгани айни мудоао бўлди. Ҳозир бу ерда Ўзбекистоннинг энг илгор кадрлари таълим оляпти, иммижи ва потенциалли шакллантирилмоқда.

Жорий ўқув йилида уларнинг сафи янада кенгайди. Яъни қабул қилотиаси 330 нафар этиб белгиланди ва кириш имтиҳонлари республикаимизда биринчи мартаба онлайн шаклда, икки босқинда ўтказилди. Айни чоғда беш муҳим ташаббус доирасида аҳоли ва ёшлар ўртасида компьютер технологиялари ҳамда интернетдан самарали фойдаланишни ташкил этиш масаласи ҳам доимий эътиборда.

Ахборот технологиялари соҳасида тад-

ли қидирувни амалга ошириш, юборилган аризна қўриб чиқиш жараёни мониторингини олиб бориш, давлат хизматлари марказларининг геолокациясини кузатиш имконини беради.

Таъкидлаш керакки, мобиль версияда фақатгина автоматлаштирилган электрон хизматлар жорий этилган. Бу эса давлат органи ҳодимининг аралашувиини барта- раф қилишга ва фуқароларимизнинг вақтини тешажа мўлжаллангани билан аҳамиятлидир.

Ягона порталнинг яна бир жиҳати шундаки, фуқаролар имтиёзли равишда 10 фоиз чегирма билан давлат хизматларидан фойдаланишлари мумкин.

Тезкор интернетга улаш вазифаси қай даражада ууддаланмоқда?

Мурожаатномада 2020 йилнинг "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодийни ривожлантириш йили" деб эълон қилиниши ҳамда шу бўйича "Йўл харитаси" ишлаб чиқилгани ахборот технологияларини раванқ топтиришда муҳим аҳамият касб этгани таъкидланди.

Ўтган йилги Давлат дастурида ижти-

ЁШЛАР ВА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ Ўзбекистонда уларнинг салоҳиятини бирлаштириш ҳолати қандай?

мойи соҳа объектлари, жумладан, умумтаълим мактаблари, мактабгача таълим ва соғлиқни сақлаш муассасаларини тезкор интернетга улаш устувор вазифа сифатида белгилаб берилганди. Босиш бу ёш авлоднинг замонавий билм олиши, беморларга сифатли ва тезкор хизмат кўрсатиш салоҳиятини ошириши билан ҳам аҳамиятлидир. Хўш, улар амалда қандай бажарилди?

Биринчидан, АКТ соҳасининг иқтисодий кўрсаткичлари барқарорлигини таъминлаш борасида:

2020 йилда лойиҳа доирасида 120 мингдан зиёд ўқувчилар таълим олиб, улардан 18 минг нафардан кўпи курсларни муваффақиятли тугатиб, битирувчи сертификатини қўлга киритган бўлса, кейинги икки йилда бу кўрсаткични 300 мингга етказиш ва уларни компьютер технологиялари йўналишида бепул ўқитиш, масофавий таълимни ҳамда дарсларни онлайн ўтказиш имконини берадиган "Онлайн, рақамли, хавфсиз ихтисослаштирилган мактаб", "Олий таълим жараёнларини бошқариш" ахборот тизимлари яратилиб, ишга туширилади.

— 11 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилгани ҳисобига 200 миллион доллардан ортиқ, жумладан, 141,4 миллион доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинди.

Иккинчидан, рақамли инфратузилмани ривожлантириш борасида:

— бугунги кунда 1 миллионга интернет тармоғига кенг поласали улануши портлари ўрнатилиб, уларнинг умумий сони 3 миллионга етказилди, 32 минг километр оптик толали алоқа линиялари қурилди;

— маълумотлар узатиш тармоғининг ўтказувчанлик қобилияти вилоят марказлари даражасида 2, туман марказлари даражасида эса 4 баробар ошди;

— хизмат мўлқсини кенгайтириш учун 5 мингдан ортиқ мобиль алоқа база станциялари ўрнатилиб, оптик толали алоқа линияларининг умумий узунлиги 68,6 минг км.га етказилди ва аҳоли масканларида унинг қамрови 98 ҳамда юқори тезликдаги йўналиши 90 фоизга етказилди;

— кенг поласали мобиль хизматларга бўлган эҳтиёжни қондириш мақсадида мавжуд 3 мингдан ортиқ база станциялари модернизация қилинди;

— 5 минг 641 та мобиль алоқа таянч станцияси ишга туширилиб, уларнинг умумий сони 31 минг 740 тага етказилди.

— 5 петабайт сизимга тенг Маълумотларни сақлаш ва қайта ишлаш маркази ишга туширилди.

— "Жиззах" эркин иқтисодий зонасида Жанубий корейлик ҳамкорлар билан биргаликда 11 миллион долларга тенг, йиллик қуввати 50 минг километр оптик толали кабел маҳсулотларини ишлаб чиқариш заводи ишга туширилди.

Умуман, бугунги кунга қадар ижтимоий соҳа объектлари, хусусан, 8 минг 95 та халқ таълими, 5 минг 440 та мактабгача таълим ва 3 минг 207 та соғлиқни сақлаш муассасаларига 14 минг км. оптик толали алоқа линиялари ташкил этилиб, уларда юқори тезликдаги интернет тармоғига улануши имконияти яратилди.

2G, 3G, 4G ва 5G технологиялари

2020 йилга қадар, асосан, телефон хизматларини кўрсатувчи 2G мобиль тармоқларини кенгайтириш вазифаси бажарилган бўлса, ҳозир тармоқ қамровини ошириш бўйича лойиҳалар 3G/4G технологияларига асосланмоқда. Хусусан, 2020 йилнинг ўзида 3 минг 12 та 2G база станция 3G/4G стандартига модернизация қилинди ва 2 минг 933 га яқин янги база станциялар ўрнатилиб, ишга туширилди.

Қолаверса, оператор ва провайдерларга интернет хизматлари учун тариф мавжуд техник қувватларимизни кескин ошириш ҳисобига аввалги йилнинг шу давридаги қисбатан алоқа каналлари ижараси тарифлари 2 баробар, ўтган йил давомида интернет хизматлари тарифлари эса 29 фоиз арзонлаштирилишига эришилди (1 Мбит/с интернет нархи 40,0 минг сўм).

Энг илгор технологик ишланмаларни жорий этишга ҳам катта эътибор қаратилди. 2019 йилнинг сентябрь ойидан иккита маҳаллий мобиль оператор — "UZMOBILE" ҳамда "Ucell" 5G технологиясини тест синовидан ўтказишни бошлагани ва бугунги кунда Тошкент шаҳрида 15 та база станцияси тест тартибида ишлаб тургани шундан далолат беради.

классификаторлар регистри" ахборот тизимлари ишга туширилди, унга 34 турдаги маълумотномалар ҳамда классификаторлар жойлаштирилди.

Рақамли иқтисодий ва "Электрон ҳукумат" лойиҳаларини мониторинг қилиш ва рейтингли баҳолашга мўлжалланган "NIS.UZ" иш бошлади.

Буларни дастлабки одимлар, десак, асло муболага эмас.

2021 йил учун комплекс чора-тадбирлар

Жорий йилда пандемия оқибатларини юмшатиш ва бартараф қилиш мақсадида соҳада олиб борилаётган тизимли ишхотлар жадал давом эттирилади. Кўрсатилаётган хизматлар ҳажминини кескин кўпайтириш кўзда тутилган.

Тизим корхоналари томонидан 168,5 миллион долларлик дастурий маҳсулотлар тайёрланди, экспорт ҳажми 20,0 миллион доллара оширилди. Рақамли инфратузилмани ривожлантириш борасида қиймати 423,5 миллион долларга тенг инвестициялар, шу жумладан, 127,5 миллион доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинади.

Шу билан бирга, телекоммуникация тармоғини кенгайтириш учун бу йил 50 минг км. оптик толали алоқа линиялари қурилиб, уларнинг умумий узунлиги 118,6 минг км.га етказилди. Бунда олис қишлоқ аҳоли масканлари ва ижтимоий инфратузилма объектларига алоҳида эътибор қаратилиб, мавжуд ижтимоий объектлар (мактаблар, мактабгача таълим, халқ таълими, тиббиёт муассасалари, маҳалла фуқаролар йиғинлари) ни тезкор интернет тармоғига улаш ишлари якунига етказилди.

Икки мингга қўшимча мобиль алоқа база станциясини ўрнатиш орқали уларнинг умумий сони 33,7 мингга, аҳоли масканларида кенг поласали мобиль интернет қамрови даражаси 95 фоизга ча оширилди. Ил якунига қадар Нукус, Урганч, Наманган, Қарши, Термиз ва Тошкент шаҳарларида ҳам IT-парк филиаллари фаолияти йўлга қўйилди. Тиббиёт соҳасини рақамлаштириш қўшма янада кенгайтириш, шунингдек, масофавий хизматларни кўпайтириш мақсадида 289 та тиббиёт муассасасининг IT-инфратузилмасини яратиш, компьютер ускуналари билан жиҳозлаш орқали уларни таълим қамрашириш ишлари амалга оширилди. Тиббиёт муассасалари ўртасида масофавий тиббий ва таълим хизматларини кўрсатиш бўйича "Телемедицина" тизими жорий этилади.

Бу хали ҳаммаси эмас. Ягона интерактив давлат хизматлари порталида талабгорлиги юқори бўлган 60 та электрон давлат хизмати жорий этиш бўйича рўйхат шакллантирилди ва йил якунига қадар ишга туширилади. Шу билан бирга, "E-qarog" электрон тизими республикаимиз барча даражадаги маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида йўлга қўйилган ҳамда Очик маълумотлар порталининг инфратузилмаси ва дастурий платформаси модернизация қилинади. Ҳар бир вилоятда ташкил этиладиган Қишлоқ хўжалигида билим ва инновациялар марказларини юқори тезликдаги интернет тармоқларига улаш чоралари қўйилади.

Шунингдек, агросаноат мажмуида ягона интеграцион платформани ташкил қилиш бўйича "Рақамли қишлоқ хўжалиги" ахборот тизими яратилади. Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университети Тошкент вилояти филиалига асос солинади. Ҳудудларда ахборот технологиялари бўйича кадрлар тайёрлайдиган техникумлар фаолиятини йўлга қўйиш ҳам режалаштирилган. Қолаверса, туманлар ҳамда шаҳарларда босқичма-босқич жами 82 та умумтаълим мактаби негизида информатика ва ахборот технологияларини чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактаблар фаолияти йўлга қўйилади.

Почта алоқаси соҳасида дўст ишхотларни амалга ошириш, давлат хизматларини кўрсатиш жараёнларида уларнинг имкониятиридан кенг фойдаланиш, шунингдек, Умумжаҳон почта иттифоқининг Почта ривожланиши индекси глобал рейтингинида мамлакатимизни биринчи 50 талик қиритиш юзасидан комплекс чора-тадбирлар амалга оширилади.

Шухрат СОДИҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирини.

Халқ сўзи Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси кузурлидаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 148. 30 673 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Обфсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоис келишилган нархда.

Газетани ҳақидаги маълумотларни қўлаб олиш учун QR-қўднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Ўзловлар 71-232-11-15.

Тахририятга келган қўёзмалар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан сақдаланди.
Газетанинг полиграфия ҳижатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул.
Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:

100000,

Тошкент шаҳри,

Матбуотчилик кўчаси, 32-ўй.

Навбатчи муҳаррир — Д. Улугмуродов.

Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 20.15 Топширилди — 22.10 1 2 3 4 5 6